

Rapport

Datum: 4 augustus 2006

Rapportnummer: 2006/266

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat medewerkers van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland er vanuit zijn gegaan dat de sepotbeslissing van 3 november 2003 van de officier van justitie te Haarlem ook geldt voor strafbare feiten die na die datum worden gepleegd door haar burens.

Daarnaast klaagt verzoekster erover dat medewerkers van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland alleen nog maar reageren op meldingen van verzoekster over haar burens wanneer er sprake is van een situatie waarin sprake is van 'persoonlijk en onmiddellijk gevaar'.

Verzoekster klaagt er in dit verband voorts over dat medewerkers van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland niet hebben gereageerd op haar meldingen van 31 mei, 27 juni en 2 juli 2004 over haar burens, terwijl die meldingen situaties betroffen waarin er sprake was van 'persoonlijk en onmiddellijk gevaar'.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster heeft sinds 1999 problemen met haar burens, de familie S., waarvoor zij tientallen keren een beroep heeft gedaan op de politie. Politieambtenaar St. heeft op 8 oktober 2003 in een proces-verbaal van bevindingen een overzicht gemaakt van de meldingen op het adres van verzoekster en haar burens. Aan de hand van dat zaaksoverzicht hebben politie en justitie de meldingen tot dan toe bekeken en beoordeeld.
2. Op 29 oktober 2003 heeft de politie verzoekster schriftelijk bericht dat de politie in overleg met justitie tot het besluit is gekomen dat er niet meer gereageerd zal worden op haar klachten en meldingen, tenzij er sprake is van persoonlijk en onmiddellijk gevaar in welk geval ze 112 kan bellen. De politie gaf aan tot dit besluit te zijn gekomen omdat er was geconstateerd dat de relatie tussen verzoekster en haar burens duurzaam was ontworcht. Volgens de politie was er sprake van een duurzaam ontworchte burensrelatie nu er in het verleden naar aanleiding van verzoeksters meldingen vaak een onderzoek ter plaatse was ingesteld door de politie, er twee keer proces-verbaal was opgemaakt en/of er gesprekken waren gevoerd met verzoekster en met de familie S. De politie gaf aan dat ze voorts tot dat besluit was gekomen omdat de politie meer dan normale aandacht aan de situatie had besteed, de politie de problemen van verzoekster niet kon en kan oplossen en dat het eventueel strafrechtelijk vervolgen van de burens de problemen van verzoekster ook niet kan oplossen.

Uit de aard en frequentie van de meldingen was bij de politie de indruk ontstaan dat verzoekster haar burens dusdanig observeerde dat zij alle in haar ogen laakbare

gedragingen bijhield om die vervolgens door te geven aan onder meer de politie en justitie. De politie gaf verder aan van mening te zijn dat de familie S. zich over het algemeen terughoudend had opgesteld, maar dat ook die familie enkele keren te ver was gegaan en dat de familie S. had aangegeven dat ze het idee hadden dat verzoekster hen probeerde weg te pesten.

3. De officier van justitie te Haarlem heeft verzoekster op 3 november 2003 laten weten niet voornemens te zijn strafvervolging in te stellen tegen de familie S., omdat hij van oordeel was dat het strafrecht geen oplossing kon bieden voor dit langsepende burencolict. Voor een verdere toelichting heeft hij verzoekster verwezen naar de brief van de politie van 29 oktober 2003. Verder heeft de officier verzoekster verwezen naar artikel 12 van het Wetboek van Strafrecht ingeval ze zich niet kon vinden in zijn sepotbeslissing. De brief had als onderwerp 'langsepend burencolict'.

4. Op 30 oktober 2003 heeft de politie in een van haar registratiesystemen een zogenaamde 'afpraak op locatie', geldig tot 30 oktober 2008, opgenomen. De afspraak luidde dat er door zowel verzoekster als de familie S. alleen een beroep op de politie kon worden gedaan ingeval van persoonlijk en onmiddellijk gevaar. Voorts staat er over die afspraak vermeld dat de betrokkenen daarover per brief zijn ingelicht en dat een en ander in samenspraak met de officier van justitie tot stand was gekomen.

5. Verzoekster heeft er op 28 december 2004 bij de politie over geklaagd dat de politie aan de sepotbeslissing ten onrechte een toekomstige werking had toegekend en dat haar was gebleken dat de politie in het geheel niet meer reageerde op haar meldingen over de burencolict van scheldpartijen, bedreigingen, achtervolgingen en geluidsoverlast door de burencolict sinds de sepotbeslissing. Verzoekster klaagde er in het bijzonder over dat de politie onder meer niet had gereageerd op haar meldingen van 31 mei, 27 juni en 2 juli 2004.

6. In de ontvangstbevestiging van 11 januari 2005 werd over de klacht opgemerkt dat er over de vijf voorafgaande jaren 97 meldingen op het adres van verzoekster en haar burencolict waren aangetroffen in het politiecomputersysteem. De korpsbeheerder heeft verzoekster per brief van 1 februari 2005 laten weten haar klacht ongegrond te achten. De korpsbeheerder overwoog hiertoe dat de politie de afgelopen jaren vruchteloos veel tijd en energie had gestoken in het burencolict, dat in samenspraak met justitie was besloten daarmee te stoppen. De korpsbeheerder gaf aan dat er alleen nog zou worden opgetreden ingeval van direct lichamelijk gevaar en dat uit haar meldingen sindsdien niet was gebleken dat er sprake was geweest van een dergelijk ernstige spoedeisende situatie die ingrijpen van de politie noodzakelijk had gemaakt. De korpsbeheerder gaf aan achter het besluit te staan dat er weliswaar wordt doorgedaan met dossiervorming maar dat er niet meer op meldingen wordt gereageerd, nu het een colict betreft waarin politie en justitie niet voor een oplossing kunnen zorgen en de in het verleden gedane meldingen veelal ook geen feiten betroffen die te kwalificeren waren als strafbare feiten.

7. Omdat verzoekster zich niet kon vinden in de reactie van de korpsbeheerder heeft zij zich op 19 mei 2005 tot de Nationale ombudsman gewend met haar klacht, waarbij ze aangaf dat ze geen gebruik had gemaakt van de artikel 12 procedure omdat haar pas later duidelijk werd dat de sepotbeslissing kennelijk ook toekomstige werking had.

Bevindingen

1. In zijn reactie van 5 augustus 2005 heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman verklaard te blijven bij zijn ongegrondverklaring van de klacht. De korpsbeheerder herhaalde dat de politie naar zijn idee voldoende had gedaan om een oplossing voor de burenruzie te bewerkstelligen. Zo waren er volgens de korpsbeheerder in de afgelopen vijf jaar meer dan 100 contacten geweest tussen verzoekster en de politie, heeft de politie met name in het begin tevergeefs getracht beide burens nader tot elkaar te brengen en was er diverse keren proces-verbaal opgemaakt van belediging en geweld. Of die processen-verbaal tot strafvervolging hadden geleid wist de korpsbeheerder niet. De korpsbeheerder benadrukte dat de politie wel zal optreden als verzoekster melding doet van een werkelijk gevaarlijke situatie, maar dat niet van de politie verwacht kan worden dat ze naar aanleiding van elke melding van verzoekster of haar burens actie onderneemt, zeker niet nu in het verleden was gebleken dat een aantal door de politie ondernomen bemiddelingspogingen geen resultaat hadden gehad.

2. In haar reactie van 31 augustus en haar aanvullende reactie van 2 september 2005 op het standpunt van de korpsbeheerder is verzoekster met name ingegaan op de (weergave van de) incidenten die in het door de Nationale ombudsman meegeestuurde proces-verbaal van bevindingen van 8 oktober 2003 stonden. Verder benadrukte verzoekster dat de incidenten van 31 mei, 27 juni en 2 juli 2004 wel degelijk betrekking hadden op een voor haar werkelijk gevaarlijke situatie. Voorts gaf verzoekster aan van mening te zijn dat het feit dat eerdere gesprekken door de politie op niets uit waren gelopen, nog niet tot gevolg zou moeten hebben dat verzoekster aan haar lot wordt overgelaten.

3. Op 30 november 2005 heeft politieambtenaar H. tegenover een medewerkster van de Nationale ombudsman verklaard dat de burenruzie al enige tijd liep toen hij als wijkteamcoördinator kwam te werken. Hij gaf aan dat hij de aangiften en meldingen had laten inventariseren aan de hand waarvan hij verzoekster (en haar burens) in overleg met justitie een brief had geschreven, waarin hij verzoekster liet weten dat de politie niet bij hun probleem kon helpen. Tevens gaf H. aan dat verzoekster er in die brief ook op was gewezen dat de politie in de toekomst geen aandacht meer zou schenken aan meldingen voor zover het zou gaan om vage klachten, maar alleen nog aan aangiften en meldingen waarbij sprake was van 'persoonlijk en onmiddellijk gevaar'. Bij zulk gevaar moet volgens H. gedacht worden aan daadwerkelijk gevaar, zoals diefstal of mishandeling. De politie heeft volgens H. voor deze handelwijze gekozen omdat de meldingen veelal vage meldingen waren waar de politie niets mee kon. De onderzoeken van de politie naar die

meldingen waren dan ook op niets uitgelopen omdat er zelden getuigen bij waren en het ging om het roepen van vervelende dingen en het boos kijken naar elkaar, aldus H.

Naar aanleiding van verzoeksters schriftelijke meldingen van 31 mei, 27 juni en 2 juli 2004, merkte H. op dat hij die meldingen niet kende, maar dat er in geval van een schriftelijke melding volgens hem per definitie geen sprake is van 'onmiddellijk' gevaar.

Desgevraagd gaf H. aan dat de sepotbeslissing ook voor toekomstige zaken geldt.

4. Politieambtenaar St. heeft op 1 december 2005 telefonisch tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat zijn enige bemoeienis met de zaak is geweest het opmaken van het overzicht van de meldingen en dat hij verder niet rechtstreeks daarmee te maken had gehad. St. heeft voorts verklaard dat hem bekend is dat de politie zowel in geval van meldingen als in geval van aangiftes alleen zal optreden als er onmiddellijk gevaar dreigt, zoals mishandeling, dreiging tot mishandeling of verwondingen. De voorvallen van 31 mei, 27 juni en 2 juli 2004 waren St. niet bekend. Wel merkte hij daarover op dat je je bij een brief kunt afvragen of er wel sprake is van onmiddellijk gevaar.

5. In reactie op beide verklaringen heeft verzoekster de Nationale ombudsman op 11 januari 2006 geschreven dat ze bij telefonische meldingen werd afgewimpeld, zodat ze zich gedwongen zag haar meldingen schriftelijk te doen. Verder heeft verzoekster benadrukt dat zij zich uitsluitend als slachtoffer van haar burens ziet en dat de burens haar diverse keren lichamelijk geweld hebben aangedaan. Tevens merkte verzoekster op dat de politie de situatie van het begin af aan verkeerd had ingeschat door haar als boosdoener aan te merken. In haar aanvullende reactie van 16 januari 2006 heeft verzoekster nog opgemerkt dat zij de houding van de politie des te onbegrijpelijker vindt nu haar burens allebei een strafblad hebben en met name haar buurvrouw als agressief bekend staat, terwijl verzoekster als een fatsoenlijk burger een rustig bestaan leidt.

I. Ten aanzien van de toekomstige werking van de sepotbeslissing

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat medewerkers van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland er vanuit zijn gegaan dat de sepotbeslissing van 3 november 2003 van de officier van justitie te Haarlem ook geldt voor strafbare feiten die na die datum worden gepleegd door haar burens.

Beoordeling

2. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

3. Niet ter discussie staat dat de politie aan de sepotbeslissing toekomstige werking heeft toegekend. De door de Nationale ombudsman te beantwoorden vraag is nu of de politie daar redelijkerwijs vanuit mocht gaan. In dit verband is het voor de Nationale ombudsman van belang dat de officier van justitie de sepotbeslissing in algemene bewoordingen heeft geformuleerd en dat hij zijn beslissing derhalve niet heeft beperkt tot een concreet voorval. Hier komt nog bij dat de sepotbeslissing als onderwerp 'langslepend burencolliciet' had. Voorts heeft de officier van justitie in zijn sepotbeslissing expliciet voor een verdere toelichting verwezen naar de brief van 29 oktober 2003 van de politie aan verzoeker. In die brief werd verzoekster bericht dat de politie in overleg met justitie had besloten niet meer te reageren op haar toekomstige klachten en meldingen, tenzij er sprake was van persoonlijk en onmiddellijk gevaar in welk geval verzoekster 112 zou kunnen bellen.

4. Politieambtenaar H. heeft desgevraagd bevestigd dat de sepotbeslissing volgens hem ook voor toekomstige zaken gold en dat justitie achter de inhoud van de brief van 29 oktober 2003 stond.

5. Gelet op het voorgaande is voor de Nationale ombudsman vast komen te staan dat de politie terecht is uitgegaan van de toekomstige werking van de sepotbeslissing, zodat er geen sprake is geweest van strijd met het redelijkheidsvereiste.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging behoorlijk.

II. Ten aanzien van het reageren op meldingen

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat medewerkers van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland alleen nog maar reageren op meldingen van verzoekster over haar burens wanneer er sprake is van een situatie waarin sprake is van 'persoonlijk en onmiddellijk gevaar'.

Beoordeling

2. Ook dit klachtonderdeel wordt getoetst aan het redelijkheidsvereiste.

3. De Nationale ombudsman is het met de politie en de officier van justitie eens dat het voor de politie in geval van een burenruzie veelal niet mogelijk is een afdoende en voor beide partijen bevredigende situatie te bewerkstelligen. Vaak wordt de politie uiteindelijk als partij bij een dergelijk conflict betrokken, waarbij de politie een eenzijdig dan wel partijdig optreden in het geschil wordt verweten.

4. Voor de Nationale ombudsman staat vast dat de politie alleen nog maar reageert op meldingen van verzoekster indien er sprake is van persoonlijk en onmiddellijk gevaar. De

politie heeft dit in haar brief van 29 oktober 2003 namelijk aangekondigd en een en ander is door de korpsbeheerder en de ambtenaren H. en St. bevestigd. Deze aanpak heeft ook de goedkeuring van de officier van justitie (zie hetgeen hierover eerder is opgemerkt, met name onder Beoordeling I.).

5. Nu de officier van justitie heeft besloten geen strafvervolgning in te stellen naar aanleiding van meldingen van verzoekster over haar burens, komt het de Nationale ombudsman niet onlogisch voor dat de politie niet langer onnodig tijd en energie steekt in meldingen en aangiftes ter zake, nu op voorhand al vaststaat dat daar door de officier van justitie niets mee gedaan zal worden. De politie heeft naar de mening van de Nationale ombudsman daarbij echter wel terecht aangegeven dat verzoekster altijd een beroep op de politie kan blijven doen als er daadwerkelijk sprake is van een situatie die voor haar direct gevaar oplevert.

6. Alhoewel het standpunt van de Nationale ombudsman in beginsel is dat aangiftes altijd moeten worden opgenomen, zijn er op dat beginsel uitzonderingen mogelijk. Zo'n uitzondering doet zich hiervoor. Gelet op de hierboven omschreven omstandigheden komt het de Nationale ombudsman voor dat de politie terecht ertoe heeft kunnen besluiten in het vervolg alleen nog maar op te treden wanneer er sprake is van 'persoonlijk en onmiddellijk gevaar'. De politie heeft hiermee niet gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging behoorlijk.

III. Ten aanzien van de meldingen van 31 mei, 27 juni, 2 juli 2004

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat medewerkers van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland niet hebben gereageerd op haar meldingen van 31 mei, 27 juni en 2 juli 2004 over haar burens, terwijl die meldingen situaties betroffen waarin er sprake was van 'persoonlijk en onmiddellijk gevaar'.

2. Verzoekster heeft de incidenten die op voornoemde data zijn voorgevallen in haar aanvullende brief van 20 juni 2005 met bijlagen als volgt omschreven.

Op 31 mei 2004 zijn verzoekster en haar bezoekster, gedurende anderhalf uur door de buurvrouw uitgescholden, waarbij ze ook dreigende taal heeft geuit in de trant van "Wacht maar, zij is haar leven niet zeker. Ik krijg haar nog wel! Ik timmer je het ziekenhuis in. Ik grijp je."

Toen verzoekster op 27 juni 2004 in haar tuin bezig was, heeft de buurvrouw haar bij thuiskomst gedurende tien minuten dingen toegeroepen als: "Rot op, ga je naar binnen of ik sla je naar binnen. Kom op, schiet op, vooruit, ga naar binnen. Of moet ik soms naar je

toe komen en je naar binnen slaan?" Verder heeft de buurvrouw haar honden opgehitst om verzoekster aan te vallen.

De heer S. heeft op 2 juli 2004 gedurende ongeveer vijf minuten terwijl verzoekster in haar deuropening stond onder meer de volgende uitlating tegen haar gedaan: "Ga onmiddellijk naar binnen. Anders sla ik je wel naar binnen. Al je niet ogenblikkelijk naar binnen gaat, pak ik een steen en gooi hem op je kanis. Vooruit naar binnen, anders pak ik je."

Beoordeling

3. Ook dit klachtonderdeel wordt getoetst aan het redelijkheidsvereiste.

4. De meldingen van 31 mei, 27 juni en 2 juli 2004 betroffen schriftelijke meldingen over de burens. De politie heeft verzoekster in haar brief van 29 oktober 2003 geschreven dat ze in geval waarin er sprake is van persoonlijk en onmiddellijk gevaar het alarmnummer 112 dient te bellen. Door te verwijzen naar het alarmnummer heeft de politie al aangegeven dat het om een spoedeisende situatie moet gaan. De Nationale ombudsman is het met de betrokken ambtenaren H. en St. eens dat er in geval van schriftelijke meldingen per definitie geen sprake kan zijn van een dergelijke spoedeisende situatie. Naar de mening van de Nationale ombudsman heeft de politie terecht niet gereageerd op de drie meldingen, nu die meldingen geen situaties betroffen waarbij er sprake was van persoonlijk en onmiddellijk gevaar voor verzoekster. De politie heeft hiermee gehandeld overeenkomstig het door haar aangekondigde beleid ten aanzien van verzoekster en haar burens, welk beleid de Nationale ombudsman niet onbehoorlijk acht (zie Beoordeling II.). De politie heeft derhalve niet gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland te Zaandam, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 19 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw W. te Purmerend, met een klacht over een gedraging van regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland te Zaandam. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland (de burgemeester van Zaanstad), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. In

verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Haarlem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tevens werden de betrokken ambtenaren H. en St. een aantal specifieke vragen gesteld. Verzoekster is in gelegenheid gesteld te reageren op de reactie van de korpsbeheerder en op de verklaringen van de betrokken ambtenaren en heeft daarvan gebruik gemaakt.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder en politieambtenaar St. deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Noch verzoekster noch politieambtenaar H. gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 17 mei 2005

Aanvulling op verzoekschrift van 20 juni 2005

Reactie van de korpsbeheerder van 5 augustus 2005, met als bijlage onder meer het proces-verbaal van bevindingen van 8 oktober 2003

Reactie van verzoekster 31 augustus 2005

Aanvullende reactie van verzoekster van 2 september 2005

Verklaring van politieambtenaar H. van 30 november 2005

Verklaring van politieambtenaar St. van 1 december 2005

Reactie van verzoekster van 11 januari 2006

Aanvullende reactie van verzoekster van 16 januari 2006

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond